

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 1000/06
14.09.2006. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија Снежане Андрејевић, председника већа, Споменке Зарић, Слађане Накић-Момировић, Љиљане Ивковић-Јовановић и Надежде Радевић, чланова већа, у парници тужиља АА, малолетне ММ1 и ММ2, чији је законски заступник првотужиља, које заступа АБ адвокат, против туженог ББ, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиља изјављеној против пресуде Окружног суда у Пироту Гж. 251/05 од 27.1.2006. године, у седници одржаној дана 14.9.2006. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДАЈУ СЕ пресуда Окружног суда у Пироту Гж. 251/05 од 27.1.2006. године и пресуда Општинског суда у Димитровграду П. 2/2002 од 19.11.2004. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Пироту Гж. 251/05 од 27.1.2006. године одбијена је жалба тужиља и потврђена пресуда Општинског суда у Димитровграду П. 2/2002 од 19.11.2004. године којим је одбијен захтев тужиља за накнаду материјалне штете у износу од 90.000,00 динара и нематеријалне штете за душевне због смрти сродника у износима од по 300.000,00 динара, укупно 990.000,00 динара са затезном каматом од подношења тужбе до исплате и одлучено да свака странка сноси своје трошкове.

Против ове другостепене пресуде тужиље су благовремено изјавиле ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 386. раније важећег Закона о парничном поступку (ЗПП), који се примењује на основу члана 491. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр.125/04) и нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, сада покојни ПП лечен је на хируршком одељењу ЗК ББ у периоду од 27.6.2001. године до 3.7.2001. године због стомачних тегоба, а у лечењу су предузете све неопходне медицинске мере. У поступању лекара није било грубих или недопуштених грешака а по правилима медицинске струке и науке, примењена је адекватна медицинска терапија и предузете медицинске методе. Како у овом случају није доказна кривица лекара и груба лекарска грешка која подразумева занемаривање дијагностичких и терапијских правила, нижестепени судови су закључили да захтеви тужиља за накнаду ове штете због смрти супруга и оца нису основани, без обзира на пропуст туженог који није извршио обдукцију након смрти сродника тужилаца.

Ревизијом тужиља се основано указује да су разлози побијане одлуке нејасни и противречни јер не садрже разлоге о битним чињеницама у погледу тока лечења и предузетих радњи током лечења сада покојног ПП и да је због погрешне примене материјалног права чињенично стање непотпуно утврђено.

Према члану 170. став 1. и 171. став 1. Закона о облигационим односима за штету коју запослени у раду или у вези са радом проузрокује трећем лицу одговара предузеће у коме запослени ради у тренутку проузроковања штете, осим ако докаже да је запослени у датим околностима поступао онако како је требало. Ове одредбе примењују се и на друге послодавце у погледу одговорности за штету коју запослени који код њих раде проузрокују у раду или у вези са радом.

Имајући у виду да се о одговорности за ову штету одлучује према околностима у време њеног проузроковања, а одговорност искључује ако се докаже да је у датим околностима запослени поступао онако како је требало, поступање лекара неопходно је проценити према стандардним правилима медицинске струке које је, уз одговарајућу пажњу, ваљало применити у конкретном случају и утврдити да ли је лекарска грешка адекватна насталој последици обзиром да је лекар одговоран само због штете коју би прописаним поступком могао спречити или избећи, јер се за неизбежне штете - не одговара. За ову врсту одговорности по основу кривице довољна је обична непажња, с тим што на поуздан начин, проценом ван сваке разумне сумње, треба утврдити да ли је смрт пацијента и фатални исход лечења узрокован грешком лекара а не природним исходом болести и самим лечењем, при чему здравствена установа одговара и за штетне последице оперативног лечења, ако пацијенту није предочила све могуће последице оперативног захвата на који је иначе пристао.

Здравствена заштита у смислу члана 2. став 1. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", бр. 17/92, 26/92, 50/92, 52/93, 53/93, 67/93, 48/94, 25/96) је организована и свеукупна делатност друштва на очувању и унапређењу здравља грађана. спречавању, сузбијању и паном откривању болести. поврела и

стварању и унапређењу здравља грађана, спровођењу, сузбијању и рачном отварању болести, повреда и других поремећаја здравља и благовременом и ефикасном лечењу и рехабилитацији, а утврђивање смрти сагласно члану 83. став 1. овога закона, врши се у здравственим установама које испуњавају услове у погледу кадрова, опреме и простора које прописује министарство надлежно за послове здравља.

За свако умрло лице утврђује се у смислу члана 85. став 1. и 2. наведеног закона време и узрок смрти, а утврђивање времена и узрока смрти може вршити само доктор медицине. За лица умрла у здравственој установи узрок смрти утврђује се у здравственој установи и о томе обавештава надлежни општински орган.

Као посебна мера утврђивања узрока смрти умрлих лица врши се и обдукција. Обдукција се обавезно врши на лешу лица умрлог у здравственој установи ако није утврђен тачан узрок смрти или на захтев члана уже породице умрлог лица (члан 86. став 1. и 2. тачка 1. овог закона).

Сада покојни ПП. године примљен је на хируршко одељење туженог због стомачних тегоба и потом 27.6.2001. године оперисан, али је 3.7.2001. године током лечења (реоперације), преминуо. Сахрањен је без потврде о смрти, а извештај о смрти тужени је саставио накнадно 11.9.2001. године, с тим што је у међувремену 24.7.2001. године тужени доделио породици покојног ПП 10.000,00 динара. Осим тога, из извештаја Завода за судску медицину Ниш од 28.9.2004. године произилази да се са судско-медицинског становишта непосредни узрок његове смрти са сигурношћу не може утврдити јер обдукција није извршена.

Имајући у виду све наведене околности, Врховни суд налази да се због пропуста туженог у поступку утврђивања узрока смрти сада покојног ПП обзиром да обдукција, иако обавезна - није извршена, и да је извештај о његовој смрти која се догодила 3.7.2001. године састављен тек 11.9.2001. године, за сада се не може поуздано - ван сваке разумне сумње, закључити ни да ли је током његовог лечења поступано према стандардним правилима медицинске струке, јер од ових околности зависи одлука о искључењу одговорности туженог за накнаду ове штете тужиоцима.

Иако су тужиље као блиски сродници сада покојног ПП могле захтевати обдукцију ради утврђивања узрока његове смрти, то не искључује обавезу туженог да узрок смрти пацијента преминулог у овој здравственој устави утврђује обавезном обдукцијом, будући да је поступак утврђивања смрти пацијента прописан законом изостао и да је извештај о смрти сада покојног ПП сачињен накнадно. Зато и овакав противправни поступак туженог, ако је учињен, може бити довољан за заснивање одговорности туженог за накнаду штете у смислу члана 170. и 171. ЗОО без обзира да ли је смрт пацијента узрокована лекарском грешком или не, будући да тужиље као блиски сродници умрлог лица имају право да сазнају узрок његове смрти, а неизвесност у погледу ових околности не сме трајати неуобичајено дуго.

Са изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 394. став 1. и 395. став 2. ЗПП укинуо нижестепене пресуде и одлучио као у изреци.

У поновном поступку првостепени суд ће отклонити наведене недостатке у изложеном смислу, употпунити чињенично стање и одлучујући о захтевима тужила донети закониту и правилну одлуку.

Председник већа-судија,

Снежана Андрејевић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

сд